

Vänstern i Vallentuna

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | SEPTEMBER 2021

”Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera.”

Vi tar ansvar för jämlikheten

Tillsammans gjorde vi det som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Nu bygger vi ett jämlikare Sverige.

SID 3

Dags att vända trenden!

Efter sommarens seger för tre miljoner hyresgäster då Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna, väntar en het politisk höst.

Striden handlar om vilket vägval Sverige ska ta. För oss är valet enkelt. Det är dags för en ekonomisk politik som ökar jämlikheten. En ekonomisk politik som gör nödvändiga investeringar i våra skolor, sjukhus och äldreboenden. Som förbättrar för alla välfärdens hjältar. De som bär upp och gör det möjligt för Sverige att fungera också under en pandemi. Först fick de applåder – nu är det dags att betala med fler kollegor, högre löner och bättre arbetsmiljö.

Ska vår välfärd fungera måste markadstänket och vinstjakten sparkas ut. Vi behöver ett Sverige som fungerar. Ett Sverige med solidaritet och rättvisa – istället för vinstjakt och girighet.

FOTO: AGNES STUBER

Återta skolan

Sluta experimentera med våra barn, avskaffa marknadsskolan. Vinstintresset i skolan har bara gynnat ägarna som pumpar ut miljardbelopp som istället borde investeras i skolan och våra barns framtid.

SID 3

Skolbarnen är vår framtid

Skolbudgeten går med underskott i cirka 97% av Sveriges kommuner, och underskotten växer.

SID 7

Folkomrösta

Det är dags att folkomrösta om vinster i välfärden. Vi kan inte låta riskkapitalisterna plundra vår välfärd på miljardbelopp. Daniel Suhonen har lösningen: det är dags för en folkomröstning om vinster i välfärden.

SID 7

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

Bli medlem
– du också!

Vänsterpartiet ...

Hemsida: vallentuna.vansterpartiet.se
Facebook: [vansterpartietvallentuna](https://www.facebook.com/vansterpartietvallentuna)

Instagram: [vansterpartiet_vallentuna](https://www.instagram.com/vansterpartiet_vallentuna)
Twitter: [@VVallentuna](https://twitter.com/VVallentuna)

Sex timmars arbetsdag, hur skulle det förändra för dig?

Helena Falk

För mig och min familj skulle sex timmars arbetsdag framför allt innebära mer tid för varandra! Som småbarnsförälder slits man ständigt mellan alla måsten och marginalerna är små i vardagen – varje timma är värdefull!

Angelica Svensson

Sex timmars arbetsdag skulle innebära ett liv med en annan rytm. Som småbarnsförälder skulle jag få mer tid till mitt barn och en möjlighet att få till lugnare lämningar och hämtningar på förskolan. Barn har ingen bra tidsuppfattning och kan ta en halvtimme på sig att gå hundra meter. De ser skalbaggar, fina stenar, skojiga grenar osv längs vägen, och dessa måste barnen undersöka. En kortare arbetsdag innebär för mig att jag och mitt barn kan titta på ett märkligt löv på morgonen och inte behöver stressa. Det innebär en anpassning till de i samhället som inte har anpassat sig till ett tidsjagande samhälle.

Eleonor Pavlov

För mig handlar det inte enbart om vinster för mig själv. Det är så klart en vinst för mig att ha mer tid efter arbetsdagens slut. Men det skulle också kännas bättre att vi var fler som delade på jobben så alla kunde få mer tid till återhämtning och fler fick möjlighet till jobb.

Rebecca Johansson

Ha mer tid över att spendera med familj och vänner. Det hade varit enklare att träna, läsa böcker och ägna tid åt hobbyn. Framförallt hade det minskat stressen och jag hade fått se mer av solen under vinterhalvåret.

LEDARE

Ett Vallentuna för alla

Vallentuna har stora möjligheter att utvecklas till en välkommande och inkluderande kommun, där alla ges möjlighet att utvecklas till fria, generösa och självständiga individer. För att individer och småföretag ska kunna utvecklas räcker inte individuell frihet och stora egon långt. Det krävs en mera långsiktig plan baserad på systemtänk och långsiktiga mål. Viktiga beslut måste vara transparenta och baseras på grundliga konsekvensanalyser.

Vallentunas skolor behöver resurser och trygghet, inte en anorektisk budget med årliga sparbetning och dessutom ett ständigt hot om resursdränering till vinstdrivande friskolor. Vi i Vänsterpartiet säger principiellt nej till alla försök av kommunstyret att, utan den minsta form av konsekvensanalys, bakom lykta dörrar förhandla om en etablering av den ökända Internationella Engelska Skolan i centrala Vallentuna. I vår skuggbudget föreslår vi 30 miljoner i ökade resurser till våra skolor. För att säkra skolverksamheten i Kårsta, Karby och Lindholmen budgeterar vi även 15 miljoner per år som extra stöd till dessa skolor. Hela Vallentuna ska leva och utvecklas!

Den andel av bostäderna i kommunen som är hyresrätter är lägst i Sverige (ca 4%). För en bostadsmarknad i balans behöver ca 30% av bostäderna vara hyresrätter. Som en följd av detta tillstånd, som är resultatet av en mångårig strategi hos det borgerliga styret, måste många unga vuxna flytta från Vallentuna för att kunna hitta ett eget boende – de flesta har ingen realistisk möjlighet att köpa en bostadsrätt. Vänsterpartiet föreslår återaktivering av det

kommunala fastighetsbolaget Össebyhus, och budgeterar för lånefinansierade långsiktiga investeringar i kollektivtrafiknära hyresrätter i budgeten. Vallentuna ska vara ett inkluderande samhälle, som inte kastar ut sina unga vuxna!

Alla kommunpolitiker känner till att Vallentunas socialförvaltning är kroniskt underfinansierad. En av orsakerna till detta är att normala kostnadsökningar inte kompenseras i det borgerliga styrets budget, vilket innebär en faktisk minskning på ett par procent årligen.

I november återkommer vi med ett nytt nummer av Vänstern i Vallentuna, då med fokus på miljö och klimat. En ”cliff hanger” är att vi inte kan konsumera oss ur klimatnödläget.

Ulf Sellgren
Ordförande
Vänsterpartiet Vallentuna

Vänstern i Vallentuna ges ut av Vänsterpartiet Vallentuna i samarbete med Zetkin Foundation. Redaktion: Ulf Sellgren, Cristina Svedberg. Ansvarig utgivare: Daniel Sestrajcic. Upplaga: 8 500 ex. Tryck: Bold Print AB Örebro, 2021. Vänstern i Vallentuna är en del av skriftserien Folkviljan.

Inga pampar i Vänsterpartiet!

Många politiker har löner som de flesta bara kan drömma om. Vänsterpartiet vill sänka högavlönade politikernas arvoden. När andra partier vägrar och hellre skor sig själva går Vänsterpartiet före och infört partiskatt. Heltidspolitiker, som riksdagsledamöter, tjänar minst **69 900 kr i månaden**.

Mer än dubbelt så mycket som medelinkomsten i Sverige. Våra politiker, också partiledaren Nooshi Dadgostar, och alla andra vänsterpartister med heltidsuppdrag får ut **29 800 kr i månaden** efter dragen partiskatt. Fortfarande en bra lön men långt ifrån fantasisummorna!

Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna

Vi håller det vi lovar!

I början av sommaren tog Vänsterpartiet strid om marknadshyrorna – och vann. Hyresgästernas trygghet är säkrad och högern misslyckades med att bilda regering. Vad har vi lärt oss?

Nooshi Dadgostar, varför var det så viktigt att stoppa marknadshyrorna?

– Att införa marknadshyror hade rivit upp den svenska modellen med förhandlingar mellan jämstarka parter och lett till enorma hyreshöjningar för tre miljoner svenskar. Svenska folket var också tydligt mot reformen. Hyror som höjs med 50 procent innebär stora ekonomiska svårigheter för nästan alla som bor i en hyresrätt.

30 år har politiker fattat beslut om att privatisera, minska resurserna och införa marknadslösningar i välfärden. Det har lett till en enormt snabb ökning av ojämlikheten. När Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna utgjorde det en vändpunkt för den här utvecklingen. Vi visade väljarna, och våra politiska motståndare, att vi står vid vårt ord. Vi lovade att stoppa marknadshyrorna och vi höll vad vi lovade.

Vad har du och partiet lärt er av sommarens politiska vinst?

– Vi vet nu att svenska folket har tröttnat på eviga privatiseringar, på att välfärden urholkas och att vinster går före människors trygghet. Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer. Vi kommer inte acceptera att man för högerpolitik på vårt mandat, våra väljare måste respekteras.

Jag kommer inte glömma att vi vann denna seger tillsammans med Hyresgästföreningen. Tillsammans med dem gjorde vi något som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Vi kommer aldrig mer agera passivt stöd utan kommer själva ta ansvar, ingen annan gör ju det. Vi är

framtidens parti, ett större och starkare parti än på länge. Vår röst kommer höras tydligare i politiken framöver.

Vad blir nästa steg för Vänsterpartiet?

– Nästa steg blir att driva igenom en budget som minskar samhällsklyftorna och gör livet bättre för vanliga löntagare. Vi samarbetar gärna med andra partier men inte till vilket pris som helst. Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera. Vi tror inte längre att Socialdemokraterna är en allierad att räkna med. Vi vet att om vi ska kunna bygga ett starkt samhälle som tar hand om medborgarna och som tar ansvar för de stora samhällsproblemen, då måste politiken ta tillbaka kontrollen från marknaden. Vi är beredda att ta på oss det ansvaret och söka mandat för att leda Sverige i den riktningen.

”Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer.”

Text: Martin Thåström

KRÖNIKA

Vi ska avskaffa marknadsskolan

Idén om ett jämlikt utbildningssystem är en del av kampen för demokratin. En kamp som gör kunskap och bildning till en rättighet. Marknadsexperimentet med våra skolor har lett utvecklingen åt fel håll. Det som påstods hjälpa landsbygden och skulle bestå av eldsjälar och kooperativägda skolor blev istället en mångmiljardaffär för stora företagskoncerner och riskkapitalbolag.

Vi fick ökad segregation och mindre likvärdighet istället för större mångfald. Elever började kallas ”kunder” och en rad politiker som själva drev igenom friskolereformen har sedan 90-talet själva börjat arbeta för friskolelobbyen eller startat egna skolkoncerner.

Det slog mig när jag läste riksdagens protokoll från 1991-1993 hur lite skoldebatten förändrats. Högern gjorde allt för att hjälpa kapitalet att slå klorna i svensk skola, precis som de gör idag. Socialdemokratin sa en sak men gjorde en annan i praktiken, precis som idag. Där stod Vänsterpartiet som enda parti och sa det vi alla vet: privatiseringarna leder till mindre likvärdighet och mer segregation. Marknadslogiken får negativa konsekvenser för skolan. Vi kan inte låta finansieringen till friskolor vara lika hög som för offentliga skolor.

Efter tre decennier av världens mest extrema skolprivatiseringar, då till och med Chile avskaffat sin motsvarighet till marknadsskolan, införd av diktatorn Pinochet, är Sverige världens enda land som tillåter offentligt finansierade skolföretag att göra obegränsade vinster. Det är dags att vi sätter stopp för vansinnet. Det är nog med glädjebetyg, det är nog med banker från Luxemburg som äger svenska skolor, det är nog med en marknadslogik som segregerar barn utifrån klass.

Medan en rad moderater och socialdemokrater själva tillhör friskolelobbyen så har vi forskare, lärare, rektorer och inte minst en stor majoritet av befolkningen bakom oss i att marknadsexperimentet inte hör hemma i skolan och måste avskaffas snarast. Nu ser vi till att det blir verklighet!

Daniel Riazat
Skolpolitisk talesperson
Vänsterpartiet

Nu räcker det!

När du går till vårdcentralen ska du vara trygg med att bemötas utifrån dina behov, inte utifrån hur lönsam du är. Behandlingen ska ges för att du ska bli frisk, inte för att skapa vinst.

När våra barn går till skolan ska dom mötas som elever, inte som kunder eller vinstmöjligheter.

När ägare plockar ut vinster samtidigt som förskolebarn får sämre mat visar det vad "vinster i välfärden" handlar om. Där vinsttänkande styr påverkas våra relationer till varandra. Välfärden ska vara en fristad från sådant.

Texter: Per Längby

Lyssna på oss i vården!

● När pandemin bröt ut ökade dödligheten på landets äldreboenden. Strax kom pliktskyldiga löften om satsningar på äldreomsorgen.

– Men politikerna verkar inte ha den blekaste aning om vad vi möter dagligen.

Det säger Mia Christensson, undersköterska från Skurup i södra Skåne, och en av de många undertecknarna av undersköterskeupproret från 2019. Pandemins konsekvenser för de särskilda boendena gav ytterligare argument för deras krav. Men i takt med att smittspridningen och överdödligheten minskat riskerar Sveriges största yrkesgrupp att än en gång glömmas bort.

– Just nu vill många politiker helst tala om brott och straff – inte om privatisering och vinstintressen i välfärden, fortsätter Mia Christensson. Vi måste ändra på det!

Nattpatrull

Hon arbetar i nattpatrullen i Svedala, en kommun med knappt 23 000 invånare mellan Skurup och Malmö.

– Vi jobbar i en anorektisk organisation där vi ständigt får slå knut på oss själva för att hinna med. Dessutom är de flesta av oss kvinnor som är fullmarinerade i dåligt samvete.

Komma ihåg födelsedagar, sköta familjen, pyssla om svärmor...

– Vi undersköterskor är historielösa, menar Mia Christensson. Jämför med Byggnads och Metall!

Mia Christensson, undersköterska i Skurup

Bra studiecirklar

Det är dags, säger hon, för den fackliga organisationen att ändra på det.

– Vi kan inte överlåta åt någon annan att företräda oss. Kommunal har bra studiecirklar, men få går på dem. Vi måste utbilda oss själva för att kunna påverka. Och vi måste ta plats där besluten tas.

Covid 19 satte äldreomsorgen i blyxtbelysning och öppnade ögonen för många. Själv har Mia Christensson valt att engagera sig i Vänsterpartiet.

– På många mindre orter, som i Skurup, blir vi enormt motarbetade av alla, från närmsta chefen till den högste. Vi måste synas, och inte gå på allt röstfiske och fjäsk.

En sjukvård riggad för de välmående

● Ju kortare besök, desto större intäkter. Men de flesta patienter som söker ST-läkaren Roya Hakimnia på vårdcentralen i Rinkeby behöver hjälp med mer än en sjukdom.

– Systemet är riggat för vårdcentraler med patienter som är mer välmående än mina, säger hon.

Det fria vårdvalet har drivits allra längst i Stockholm, men principen är densamma i hela landet; för vårdbolagen innebär den att de listar de friskaste patienterna. I huvudstaden håller dessa till i innerstaden.

– B-laget finns i de invandratäta förorterna, säger Roya Hakimnia.

– Ute hos mig finns inte en enda privat hudläkare, inne i city supermånga.

Stjäl tid

Med vårdvalet följer dessutom ett ersättningssystem som premierar antalet listade patienter, korta besök och mängden diagnoser.

– Men mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjäl tid från patienten.

Roya Hakimnia, ST-läkare i Rinkeby

”... mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjäl tid från patienten.”

Hellre än återkommande femtonminutersbesök vill hon få tid för rejäla utredningar i en sjukvård som sätter tilltro till professionen. Inte som nu, säger hon, när det lönar sig bäst för vårdcentralen om patienten kommer tre gånger i stället för en eller där det är upp till patienten att ställa krav medan sjukvården drunknar i dokumentation.

– Det kanske funkar för patienten i innerstaden, men det gynnar inte mina patienter, säger hon.

Rätt till husläkare

De anställda i den offentliga, icke vinststyrda sjukvården får en orimlig arbetsbörda när den privata väljer bort de områden där behoven är störst, menar hon.

– Vi kan inte låta marknaden avgöra.

– Dra tillbaks vårdvalen och inför en demokratisk styrning där varje individ har rätt till egen husläkare – inte för att byta emellan utan att faktiskt ha!

Marknadsskolan allt mer ifrågasatt

”Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer.”

● **Det började så nått med löften om ett mer varierat och rikare pedagogiskt utbud. Så tog aktiebolagen över. Sedan dessa har de svenska skolresultaten stört dykt, och allt fler börjar ifrågasätta marknadsskolan.**

– Men då det började var vi inte tillräckligt vakna, säger Sten Svensson, tidigare chefredaktör för Lärarnas tidning.

I dag är han verksam i *Nätverket för en likvärdig skola* och en av många som visat att skolpengen och det fria skolvalet styr resurserna till medelklassen, på bekostnad av familjer med sämre förutsättningar.

– Det kanske tilltalar den som har resurser och kunskaper att kunna välja telefonbolag, skola och hela köret. Och det är ju de väljarna som partierna slagits om, påpekar Sten Svensson.

Grundskolan

Den svenska, sammanhållna grundskolan genomfördes på sin tid i relativt stor politisk enighet. I slutet av 80-talet hade pendeln svängt. Dåvarande folkpartiet gick ihop med moderaterna med ”Ny start för Sverige”. Denna nystart handlade om valfrihet, men också, skrev

man, att ”öppna för nyföretagande inom ett brett område”.

För arbetsköparna i nuvarande Svenskt Näringsliv hade det varit avsikten sedan länge. Och 1991 tog regeringen Bildt beslut om att konkurrensutsätta svensk skola.

– Det skedde utan att någon utredning genomförts och i strid med de internationella erfarenheter som varnade för ökad segregation, säger Sten Svensson.

Orättvis bild

Det skedde också mot bakgrunden av en skoldebatt som beskrev en svensk skola i förfall.

– Det var en djupt orättvis bild. Den tidens internationella mätningar visar att svenska elever hävdade sig väl. I exempelvis läsförståelse tillhörde de toppskiktet.

Men det var kommunaliseringen av skolan som väckte större vrede i lärarkretsar, minns Sten Svensson, samtidigt som regeringen Perssons hårda sparbering rev djupa sår i välfärden. Och de kritiska rösterna i den socialdemokratiska riksdagsgruppen nådde aldrig den offentliga debatten.

Minskat stöd

På senare tid har stödet för marknadsskolan minskat.

– De som från början var nästan

Sten Svensson, tidigare chefredaktör för Lärarnas tidning

religiöst övertygade om att den skulle ge högre kvalitet har under 2000-talet inte kunnat bortse från fallande skolresultat och minskad jämlikhet, säger Sten Svensson. En del av dem skyller på pedagogiken, men den totala uppslutningen börjar luckras upp.

Tillsammans med nationalekonomen och förra moderata riksdagsledamoten Anne-Marie Pålsson med flera har han argumenterat för att få bort vinstintresset

i skolan. Och med det menas aktiebolagen.

Grundskolan, skriver de, ska enligt lag vara likvärdig. Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer. Ekvationen går inte ihop.

Hotades av chockhyra efter renovering

● **Glädjen blev stor när hyresvärden meddelade att de 771 lägenheterna äntligen skulle renoveras. Den förbyttes i vrede när bolaget ville höja hyran med 65 procent.**

När kampen var slut hade de boende på Pennygården i Göteborg lyckats minska hyreshöjningen till 15-20 procent.

Pennygården ligger i Högsbo, strax sydväst om stadens centrum – ett läge som blivit alltmer attraktivt i takt med att staden växer. Här satte allmännyttiga Poseidon spaden i jorden 1959 och fyra år senare stod området klart. Sedan dess har först de privata bolagen Drott och därefter Stena köpt fastigheterna.

– Här finns en väldigt stor blandning av människor, några få som har råd med hög hyra och många andra som absolut inte har det, berättar Håkan Thörn, en av de boende.

65 procent

80 procent av dem skulle inte klara den hyreshöjning på 65 procent som Stena ville ta ut, enligt en enkät som Hyresgästföreningen genomförde.

Nu blev det inte så. Vid första stormötet mot hyreschocken kom så mycket folk att lokalen inte räckte till.

– Vi hade tidigare tagit strid för fyra skolor i området och lyckats rädda en kvar, säger Håkan Thörn. Samtidigt blev konflikten med Stena något av en ögonöppnare för Hyresgästföreningen.

I stället för att ta den traditionella rollen som

motvillig budbärare av hyreshöjningar kunde organisationen arbeta i växelverkan med aktivisterna i Nätverket Pennygångens framtid.

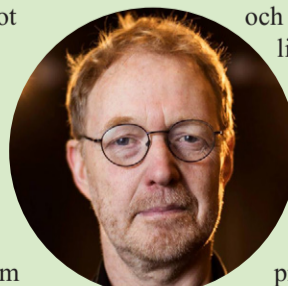
Aktionerna viktigast

– Hyresgästföreningen blev en plattform för förhandlingar, men viktigast av allt var våra aktioner, tror Håkan Thörn.

Bland dessa fanns den musikvideo som gjordes i en lokal studio och som bytte ut vissa ord i Nationalteaterns ”Stena Olsson compagne” mot den aktuella hyreskampen. Skandaliseringen bidrog till att solka ner Stenas varumärke, ledde till chefsbyte och att en mjukare motpart satte sig vid förhandlingsbordet.

– Hyreshöjningarna stannade vid 15-20 procent, men skiftet till mer välbeställda hyresgäster – gentrifieringen – fortsätter på andra sätt, påpekar Håkan Thörn.

För varje lägenhet som sägs upp sker så kallad plusrenovering. Hyran? Den är 65 procent högre.

Håkan Thörn, Nätverket Pennygångens framtid

Bli medlem!

Bli medlem du också

Vänsterpartiet Vallentuna
Medlemsansökan: vansterpartietweb.azurewebsites.net
Telefon: +46 705 129 486
Epost: vallentuna@vansterpartiet.se

KRÖNIKA

Politikers "satsningar" slutar i nedskärningar

Om några månader drar valrörelsen igång och partierna kommer återigen att försöka vinna röster genom att utlova reformer och "satsningar" på skolans område. De här reformerna är dock sällan finansierade och många satsningar visar sig vid närmare granskning sluta i nedskärningar.

Om det är röd eller blå majoritet i riksdagen eller i kommunerna tycks kvitta. De styrsignaler som skickas är att skolan ska effektivisera sitt arbete – dvs lyckas leverera mer för mindre – precis som om undervisning skedde vid ett löpande band.

Jag tror att politiker har goda intentioner. Ingen engagerar sig i skolpolitiken för att medvetet bidra till en sämre skola. Problemet är att det finns mekanismer i styrningen av skolan som gör att de goda intentionerna försvinner på vägen mellan beslut och klassrum.

Under tidigt nittital vändes den svenska skolan upp och ner. Effektiviseringskrav i budget ersatte automatisk uppräknings av skolans kostnader, tydliga regleringar av lärares arbetsbelastning ersattes av luddiga mål och skolor – såväl offentliga som privata – tvingades att börja konkurrera om elevernas skolpeng.

Resultatet har inte blivit bra. Allt fler lärare drabbas av utmattning, eleverna lär sig mindre och skillnaderna i elevresultat mellan elever socioekonomisk bakgrund har ökat. Den oreglerade skolan är ett stort misslyckande.

Tankesmedjan Balans välkomnar politiker från alla partier att ta upp kampen om att bli det nya skolpartiet men det parti som vill vända skolan utveckling kan inte nöja sig med populistiska utspel om punktinsatser eller mindre justeringar av den politiska styrningen.

Synen på vad som skapar god undervisning måste förändras i grunden, från kostnadseffektivitet och konkurrens till goda och stabila villkor för lärare och elever.

Marcus Larsson – Tankesmedjan Balans

Tankesmedjan Balans är partipolitiskt obundna och ger fakta, argument och jävlar anamma för välfärdens arbetare.

Vallentuna kommun sist i statistiken över antal hyresrätter

I Sverige har de flesta ett eget hem där de kan känna sig trygga, men minoriteten som inte åtnjuter förmånen att ha ett hem att kalla sitt växer med nedmonteringen av de allmännyttiga bostadsbolagen.

Här byggs det – för vem?

I Vallentuna byggs nya, exklusiva områden där priserna är långt mycket högre än i de äldre områdena i kommunen. Hit flyttar bara bättre bemedlade. De som har råd att hjälpa barnen med eget boende, när det blir dags för det. För dem är inte bristen på hyreslägenheter ett problem. Men för alla dem som inte har rika föräldrar, är sjuka, arbetslösa eller helt enkelt så lågavlönade att de inte kan låna till ett hus eller en bostadsrätt, återstår att slåss om de få hyreslägenheter som står till buds.

Vallentuna har den lägsta andelen hyresrätter i hela landet (4 %). 171 av landets 290 kommuner har ett bestånd på 20 % eller över, och genomsnittet ligger på 22 %.

Om man vore konspiratoriskt lagd, så skulle man kunna tro att man vill locka höginkomsttagare till kommunen, som genererar mer skatteintäkter, så att skatten kan sänkas och ännu fler höginkomsttagare flyttar hit. Att hyresrätter helt enkelt inte tjänar det syftet.

Össebyhus, Vallentunas allmännyttiga bostadsbolag, äger ett litet bestånd hyreslägenheter. Men bolaget är idag endast förvaltande och har bara i uppdrag att under-

hålla befintliga lägenheter. Med nya ägardirektiv skulle bolaget kunna bygga i egen regi och på sikt lyfta kommunen från den skamfyllda jumboplatsen i statistiken.

Men skulle då hyran i kommunens eget bostadsbolag bli lägre än hos privata bolag som bygger i Vallentuna? Det är inte säkert. Nyproduktion är undantaget från bruksvärdesprincipen - som Vänsterpartiet nyligen räddade – vilket innebär att hyran i nybyggda lägenheter, under en period på 15 år, får överskrida bruksvärdesprincipen för att täcka produktionskostnaderna. Lagen säger också sedan 2011 att allmännyttiga bostadsbolag ska drivas affärsmässigt, så även de måste nyttja alla möjligheter att täcka sina produktionskostnader.

Skillnaden är att kommunens eget bostadsbolag kan besluta om att samtliga lägenheter ska vara hyresrätter och därmed avhjälpa bristen mycket snabbare än med hjälp av privata bolag som hellre bygger bostadsrätter som ger en direkt kostnadstäckning.

Nästa steg är att befria allmännyttan från påtvingad affärsmässighet, där bolagen har sämre förutsättningar att bygga snabbt och

billigt genom att de, till skillnad från privata bolag, är skyldiga att följa lagen om offentlig upphandling. Då är det svårt att vara affärsmässig i konkurrens med privata bostadsbolag, som inte kräver en tidsödande, stelbent och kostsam anbudsprocess.

I väntan på det vill vi väcka Össebyhus ur dvalan och få ett hyresutbud som motsvarar behovet.

Cristina Svedberg, Vänsterpartiet Vallentuna

Sommarvägen

Påtåker

Skolbarnen är vår framtid

En sjuka löper genom Sverige! Nu är det inte pandemin som avses, utan det faktum att skolbudgeten går med underskott i cirka 97% av Sveriges kommuner, och underskotten växer. Så ser det ut även i Vallentuna – år efter år ser vi effekterna av en anorektisk skolbudget med undermålig lärartäthet och årliga sparbetning i de kommunala skolorna.

Den bakomliggande orsaken till det uppenbara skolhaveriet stavas marknadsdextremt önsketänkande och ideologisk naivism, där organisationsmodeller från industriella processer har slipats till och paketerats under logotypen New Public Management (NPM) av marknads konsulter. Men nu är inte skolan en monteringslinje för personbilar och våra barn är inte fälgar och hjulbultar som kan sorteras i olika färgmärkta lådor och hanteras av ett kliniskt värdeflöde med leverans "just in time". Människan är en komplex varelse, som växer och utvecklas endast om "jordmånen" är den rätta.

I många svenska kommuner dräneras den kommunala skolbudgeten av stora privata skolkoncerner, samt av budgetprincipen där naturliga kostnadsökningar inte kompenseras för i den årliga budgeten. En sådan NPM-anfrått budgetprincip, innebär en faktisk resursminskning på ett par procent årligen, vilket leder till en reell minskning på ca 18% på 10 år och hela 33% på 20 år. Ett resurstapp av en sådan magnitud hanteras framför allt

genom minskad verksamhet på landsortsskolorna, minskad personaltäthet på samtliga skolor och genom sparbetning på skolmateriel. Vallentunas skolor behöver resurser och trygghet, inte en anorektisk budget med årliga sparbetning och dessutom ett ständigt hot om att ytterligare resurser ska strömma över till vinstdrivande friskolor.

Dagens friskolor får samma skolpeng som de kommunala skolorna, trots att all tillgänglig kunskap entydigt visar att de, på grund av deras mer begränsade uppdrag, bör ges en cirka 15% lägre skolpeng än de kommunala skolorna. Som lök på laxen momscompenseras friskolorna också. Vänsterpartiet Vallentuna säger ett principiellt nej till alla försök av kommunstyret att, helt utan analys av konsekvenserna för verksamheten i de kommunala skolorna, bakom lykta dörrar förhandla med ökända Internationella Engelska Skolan om en större etablering i centrala Vallentuna. I sin skuggbudget föreslår Vänsterpartiets via skolpengssystemet 30 miljoner i ökade

generella resurser till grundskolorna. Vidare behöver kommunen, av flera olika trängande skäl, säkra och utveckla verksamheten i skolorna i Kårsta, Karby och Lindholmen. Vänsterpartiet budgeterar 15 miljoner per år som extra stöd till dessa skolor. Som perspektiv motsvarar 45 miljoner extra till våra grundskolor ca 55 öre av vår kommunalskatt, dvs ca 165 kronor i månaden av den skatt en person med 30000 kr i månadsinkomst betalar. Hela Vallentuna ska leva och utvecklas!

Vänsterpartiet Vallentuna vill alltså ändra fokus för kommunens skolpolitik – från NPM-principer till en verksamhet som syftar till skolbarnens utveckling och som baseras på skolans grunduppdrag att fostra trygga, kreativa och självständiga individer. Ett sådant uppdrag kostar, och det måste få kosta.

Vallentunas föräldrar, skolelever och skolpersonal behöver Vänsterpartiet!

Ulf Sellgren, Vänsterpartiet Vallentuna

Kårstaskolan.

Karby skolan.

Gustav Vasaskolan.

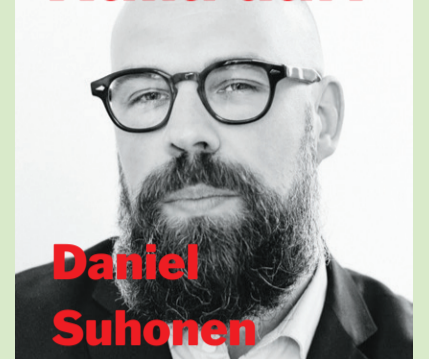
Du som tycker om att...

... fota, teckna, skriva, skapa musik eller film, och vill hjälpa oss att utveckla vår digitala kommunikation, ring gärna eller mejla oss i Vänsterpartiet Vallentunas mediagrupp:
Telefon: +46 705 129 486
Epost: vallentuna@vansterpartiet.se

Alla kan inte göra allt, men många kan göra något, och dessutom ha roligt under tiden.

Hallå där!

Daniel Suhonen

Hallå där Daniel Suhonen, vänstersosse och chef för tankemedjan Katalys.

Vad måste hända för att systemet med vinster i välfärden försvinner?

- Det är lätt att bli pessimistisk för det är och blir en lång och mödosam kamp. Visserligen har vi till vänster vunnit debatten och opinionen - en överväldigande majoritet vill inte ha en privat välfärdssektor.
- Problemet är de borgerliga politikerna. Det finns en majoritet i riksdagen för att ta bort de värsta avarterna men det schabblades bort av regeringen förra året.

Vad är din prognos för en förändring?

- Ta Engelska skolan som exempel, inte ens dom själva vet ju vem som är ägare. Den svenska marknadsskolan är världsunik. Vänstersidan måste driva den här frågan både nationellt och lokalt.
- Idag går det ju faktiskt att bli rik på politik. Att först besluta om utförsäljning och privatisering och sen börja arbeta hos eller med ägarbolagen.

Vänsterpartiets roll?

- Vänsterpartiet har en klar linje så fortsatt att ligga på. Fortsätt som nu tillsammans med oss i Katalys, med Reformisterna och andra opinionsbildare. Det är en lång kamp men vi får inte ge oss.
- Men, vi måste också se till att förbättra och utveckla välfärden. Att vi är emot vinster får inte betyda att vi är nöjda med hur det är inom de offentliga verksamheterna.
- Det handlar ju faktiskt om människors liv.

Vad ska vi göra nu?

- Jag tycker att det är dags att driva kravet på en folkomröstning om vinster i välfärden. Vi har opinionen med oss och allt att vinna.

Vad är ditt huvudargument mot vinster i välfärden?

- Huvudargumentet mot vinster i välfärden är att karaktären och innehåll- et förändras vid en privatisering. Ta sjukvården som exempel. Inom den offentliga vården fattas beslut utifrån medicinska bedömningar. I en privat sjukvård görs även andra överväganden – i alla fall finns det skäl att misstänka det.

Nio myter och sanningar om vinster i välfärden

Myt 1. Utan vinstdrivna företag försvinner valfriheten i välfärden

Sanning: I så fall skulle det inte finnas någon valfrihet i övriga Europa. Men det gör det, trots att många länder är mycket tuffare när det gäller eventuella vinstuttag ur välfärdssektorn.

Myt 2. Vinstregleringen drabbar främst småföretag

Sanning: Vinstregleringen kommer snarare att stärka seriösa företag – stora som små – som sätter verksamheten först. Idag riskerar de att konkurreras ut av stora vinstmaximerande bolag. Redan i dag står tre jättebolag för cirka 50 procent av den privata vårdmarknaden.

Myt 3. EU förbjuder vinststopp i välfärden

Sanning: Det finns inget i EU-rätten som garanterar privata bolag rätt att ta del av välfärdens skattepengar. Det finns inget annat land i EU som har så generösa regler för vinstuttag inom hela välfärden som Sverige har.

Myt 4. Riskkapitalisterna har slutat skattefuska

Sanning: Skatteverket har visat att åren 2012–2015 skatteplanerade fortfarande 19 av de stora välfärdskoncernerna och betalade ingen eller obetydligt med skatt.

Myt 5. Privata bolag har bättre villkor för anställda

Sanning: Inom skola och äldreomsorg är det generellt lägre löner, lägre personaltäthet, färre fast anställda och färre rätt utbildade, jämfört med i offentlig sektor.

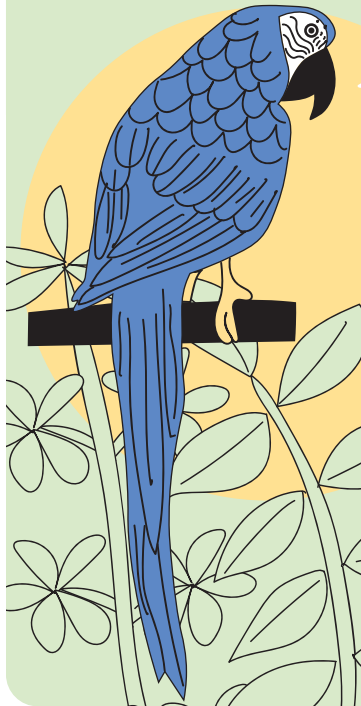
Myt 6. Välfärdsbolagen gör inga stora vinster

Sanning: Fel, det finns få branscher där man får tillbaka så mycket per egen satsad krona. Oftast 3-4 gånger mer än i andra branscher. Det mesta av kapitalet är helt enkelt våra skattepengar.

Myt 7. Privata bolag vill främst utveckla välfärden

Sanning: Om bolagen bara syftade till att utveckla verksamheten skulle vinsten återinvesteras i verksamheten. Att flera miljarder per år istället går till aktieutdelningar, uppköp av andra verksamheter och VD-löner visar att det är vinsten man är intresserad av.

Myt 8. Vinstdriven välfärd gynnar kvinnor

Sanning: Ägarna till de största bolagen, som gör stora vinster på vårdpersonalens arbete (oftast kvinnor), är nästan bara män. Men även löner, anställningsvillkor och andelen kvinnliga chefer är bättre och fler i offentlig välfärd än i privata bolag.

Myt 9. Vinstdrift leder till bättre kvalitet

Sanning: Vinstbolagen undviker att jämföra det som allra mest garanterar kvalitet – personalens villkor. Och när de mest kostsamma överläts på det offentliga, är svårt att få en rättvis jämförelse. Jakten på vinst påverkar hela välfärden och påverkar alla våra gemensamma verksamheter. Vinsten ställs hela tiden före de verkliga behoven.

